

Bijlage Nadere toelichting m.b.t. vangnetregeling

In de Raadscommissie Samenleving jl. ontstond discussie over de procedure en vereisten om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling. Kort gezegd geeft de toetsingscommissie als vereiste aan dat commissie en Raad gesproken moeten hebben over de globale analyse en de maatregelen. Het gaat er dan niet om dat de Raad moet instemmen met de analyse. Wel dient er een verslag te zijn van het besprokene. We hebben het raadsvoorstel aangepast, om scherper en meer helder aan te geven waar het om gaat. Het besluit is zodanig aangepast dat de raad gevraagd wordt kennis te nemen.

Hieronder citeren we uit de vangnetregeling en de procedurevereisten.

“Wat houdt de vangnetuitkering voor 2015 en 2016 in?”

De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een beperkt aantal voorwaarden te voldoen. De onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet beoordeelt of een verzoekende gemeente aan alle geldende procedurele en inhoudelijke voorwaarden voldoet, om vervolgens de minister van SZW te adviseren over de te nemen beslissing. De minister (thans feitelijk de staatssecretaris) neemt in beginsel het advies van de commissie over.”

Wij vermelden hieronder de procedure van de toetsingscommissie. U vindt deze informatie ook via

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering/inhoud/aanvraagprocedure-vu-2016-versus-vu-2015>

“Aanvraagprocedure VU 2016 versus VU 2015

VU 2016 grotendeels hetzelfde als VU 2015

In de periode 1 januari 2017 tot en met 15 augustus 2017 kunnen gemeenten bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet een verzoek indienen tot een vangnetuitkering over 2016.

Omdat het voor het welslagen van een dergelijk verzoek onder meer vereist is dat het college in 2016 bepaalde activiteiten heeft verricht, heeft de Staatssecretaris van SZW in de verzamelbrief van 14 juli jl., onder punt 2, hierover de volgende informatie gegeven.

De procedure voor de vangnetuitkering over 2016 is identiek is aan die voor de vangnetuitkering over 2015, met de volgende kanttekeningen.

- Dit betekent dat het college de gemeenteraad in 2016 moet informeren over zijn globale analyse omtrent de mogelijke oorzaak en omvang van voornoemd tekort en de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

- Voor 2016 geldt dat de analyse niet langer in relatie hoeft te worden gebracht met de inwerkingtreding van de Participatiewet in 2015 en de eerdere financiële resultaten van de uitvoering van de Wet werk en bijstand.
- Daarnaast is het vormvrije karakter van het in te dienen verzoek vervallen. Stroomlijning van het verzoek zal voor gemeenten nauwelijks extra werk betekenen, terwijl het voor de toetsingscommissie wel een aanzienlijke efficiencywinst zal opleveren.
- Uitsluitend voor 2016 wordt het eigen risico bepaald op hetzij 5% van het budget, met toepassing van een getrapte vergoeding, hetzij een bedrag van € 30 per inwoner, afhankelijk van hetgeen voor de gemeente de gunstigste toepassing is. Voor enkele gemeenten geldt een ander regime, omdat hun aanvankelijk over 2016 toegekende MAU-uitkering voortijdig is beëindigd.

Naar verwachting zullen deze wijzigingen voor 1 oktober 2016 gepubliceerd worden.

- Dat betekent dat daarna het format van het aanvraagformulier op de website geplaatst zal worden, dat door de minister ter beschikking wordt gesteld.
- Bij de invulling van dit format, door de gemeenten die een verzoek indienen, kan gebruik worden gemaakt van de documenten zoals de gemeente deze in de loop van 2016 heeft opgesteld (en zoals dat ook voor de VU 2015 gebruikelijk was), zonder dat die brondocumenten met de aanvraag worden meegezonden.
- Later dit jaar zullen de wijzigingen met betrekking tot de vangnetuitkering 2016 én die met betrekking tot de invoering van het definitieve vangnet vanaf 2017 op de website worden toegelicht. Tot die tijd kan gebruik worden gemaakt van de huidige teksten over de vangnetuitkering. In het begin van 2017 zal het webformulier (voor het uploaden van documenten), een aangepaste aanbiedingsbrief en een aangepaste tool voor de berekening van de hoogte van de vangnetuitkering beschikbaar worden gesteld.”

Bij een van de veel gestelde vragen op de website van de toetsingscommissie komen we de volgende vraag tegen.

“III.1. In het Besluit Participatiewet is geregeld dat het college de gemeenteraad moet informeren over zijn globale analyse omtrent de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort op het Pw-budget en omtrent de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen en dat bij het indienen van een verzoek om vangnetuitkering een document verstrekt moet worden waaruit blijkt wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college. Met het oog op een over 2015 in te dienen verzoek om vangnetuitkering wil de gemeente dit praktisch aanpakken en vraagt of het volstaat dat het college zijn analyse en mogelijke maatregelen voorlegt aan de bevoegde raadscommissie en dat van het besprokene een verslag wordt opgemaakt.

In de toelichting bij het vangnet (Stb. 2014, 537) staat vermeld dat het voor het in behandeling nemen van een verzoek met betrekking tot 2015 voldoende is dat de gemeente aantoont dat in 2015 een proces is ingezet gericht op tekortreductie. Het hart van deze voorwaarde is grofweg dat het college in 2015 een globale analyse opstelt van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en dat het college de raad informeert over deze analyse en de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Bij de een verzoek om vangnetuitkering moet ook een document worden gevoegd waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken. Het document dat hierop betrekking heeft is vormvrij, zodat de gemeente voor een vorm kan kiezen die naar eigen inzicht het meest geschikt is.

Het moet heel nadrukkelijk wel gaan om de opvatting van de gemeenteraad, en niet om die van een raadscommissie (die doorgaans geen verdergaande bevoegdheden heeft dan het verzamelen van informatie, het voeren van overleg met het college en het uitbrengen van advies aan de raad). Op deze wijze is voorzien in de horizontale verantwoording binnen de gemeente. De wetgever heeft dit belangrijk geoordeeld.”